

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
16 septembrie st. v.
28 septembrie st. n.

Ese in ficcare duminică.
Redacțiunea :
Strada principala 375 a.

Nr. 37

A N U L XXVI.
1890.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei

Venere și Madona.

Deal perdut in năptea unei lumi ce nu mai este,
Lume ce gândia in basme și vorbiă in poesii,
O! te vėd, te-aud, te cuget, tinėră și dulce veste
Dintr'un cer cu alte stele, cu-alte raiuri, cu alți ęei.

Venere, marmură caldă, ochiu de piėtră ce schintee,
Braț molatec ca gândirea unui împėrat poet,
Tu ai fost divinisarea frumuseęei de femeie,
A femeii, ce și astăzi tot frumósă o revėd.

Rafael perdut in visuri, ca 'ntr'o năpte instelată
Sufletu 'mbėtat de raze și d'eterne primăveri,
Te-a vėđut și-a visat raiul cu grădini imbălsămate,
Te-a vėđut plutind regină printre āngerii din cer.

Si-a creat pe pānza gólă pe Madona Dumneęeie
Cu diadema de stele, cu surisul blānd, vergin,
Fața pală 'n raze blonde, chip de ānger, dar femeie,
Cāci femeia-i prototipul āngerilor din senin.

Astfel eu, perdut in năptea unei vieți de poesie,
Te-am vėđut femeie stėrpă fără suflet, fără foc,
Și-am făcut din tine-un ānger blānd ca ęua de magie,
Cānd in vieța pustiiță rīde-o rază de noroc.

Am vėđut fața ta pală de o bolnavă beęie,
Buza ta invinețită de-al corupției mușcat,
Și-am svėrlit asupra-ți, crudo, vėlul alb de poesie
Și palorei tale raza inocenței eu i-am dat.

Ți-am dat palidele raze ce 'nconjoră cu magie
Fruntea āngerului geniu, āngerului ideal,
Din demon făcui o sfāntă, dintr'un chiot simfonie,
Din ochirile-ți murdare ochiu-aurorei matinal.

Dar āđi vėlul cade, crudo! desmețit de visuri sece
Fruntea mea este trezită de a buzei tale 'nghet,
Și privesc la tine demon și amoru-mi stins și rece
Me invėtă cum asupra-ți eu să caut cu dispreț!

Tu ĩmi pari ca o bacantă, ce-a luat cu 'nșelăciune
De pe-o frunte de feciőră mirtul verde de martir,
O feciőră-a cārei suflet eră sfānt ca rugăciunea,
Pe cānd ĩnima bacantei e spazmodic lung delir.

O, cum Rafael creat-a pe Madona Dumneęeie,
Cu diadema-i de stele, cu surisul blānd, vergin,
Eu făcut-am ęeitare dintr'o palidă femeie.
Cu ĩnimă stėrpă, rece și cu suflet de venin!

Plāngi copilă? — C'o privire umedă și rugătore
Poți din nou sdrobi și frānge apostat' ĩnima mea?
La piciore-ți cad și-ți caut in ochi negri-adānci ca marea
Și sārut a tale māne, și te 'ntreb de poți iertă?

Șterge-ți ochii, nu mai plānge!.. A fost crudă 'nvinuirea,
A fost crudă și nedrėptă, fără razem, fără fond.
Suflete! de-ai fi chiar demon, tu ești sfāntă prin iubire,
Și ador pe acest demon cu-ochii mari, cu pėrul blond.

Mihail Eminescu.

Sore de ernal.

— Novell. —
(Urmare.)

Porni la mesă făcėnd haz cā plācuse pe o fată
de ciobotar nēmț 'elegant' și 'delicat'; dar in
vremea mesei intră in vorbă c'un prieten de
birt, tovarăș de mesă, și din fir in ață, prietenul
deschise vorba asupra frumuseților Iașilor...
— Pentru unul care ar avė bani mulți, ecă o
fată care-ar fi o amantă adorabilă, ęise prietenul...
La cuvėntul de amantă, un fulger de mānie
selipi in ochii lui Iorgu și ĩnima ĩi fu strepunsă de-
un fel de gelosie ciudată.
— Ești localnic din Iași? intrebă el pe prieten.
— Da, cucōne.
— Și cunoșci bine pe Netty Grener?
— Fireșce. ĩi cunosc nēmul, mai ales cā ne ĩn-
vecinām cu casele. Nevėsta ciobotarului e de altfel
fōrte de trebă femeie și s'a ĩmprietenit de tot cu mātusa
mea la care șed eu... ĩmi am numai locuința, cāci
serviciul meu cere mesă fōrte neregulată, așa cā
nu pot să mānānc la mātusa.

— Va să ęică o cunoșci bine și pe fată?
— Mai așa. E invėtată și crescută binisor...
Nēmțul, ĩi urit el și cam scārbos, dar altfel ține casă
cum trebuie și nemțimea lor petrece bine la ei acasă.
— Atunci decă o șci, cum poți crede, c'ar putė
fi amantă a cuiva?

— Nu cred c'ar putė fi, dar ar fi bine să aibă
parte de ea vr'un tinėr de-ai noștri, pānă să nu pice
pe māna cine șc'e a cārui alt ciobotar, ori cārnatar...
cāci acēsta o să-i fie sōrta de sigur. Am și audit cā
ar fi cerėnd-o un meșter strungar, nu prė tinėr, cu
vr'o doi copii, vėduv dar bogat...

— Și părinții . . . vor s'o dee ?
 — Tatăl vrea, mă-sa ci-că să mai aștepte . . .
 — Domnule Vasiliu, te rog să me prezinti mătusei dimitale . . .
 — De ce ? făcui acesta cu mirare.
 — Pentru că doresc să cunosc mai deaproape pe duca Netty Grener . . .
 — Cum ? ai vădut-o pôte deja ?
 — Explicațiunea mai târziu. Primești ? Remânem prietini și . . . vei fi pururea mulțămît de prietenia mea . . .

— Primești, cucóne, de ce nu . . .

Hotărîră ziua de a doua-și pentru înfățișarea lui Iorgu Teodoriu la cucóna Profirița maior Gănică.

Cucóna Profirița, maiorésa, cum îi dîcea lumea, — văduva maiorului Gănică, mort de trântitură de cal la o paradă, — eră femeie de vr'o patruzeci și cinci de ani, scurtă, grasă, guralivă, prietenosă, gura și ochii mahalalei, prietena tuturor și dușmana nimărui, inse de limba căreia să se fi ferit cineva, căci, supărând-o, praf se alegea de numele și de reputațiunea celui pécătuit.

Ea mărită și insură, făcea căsătorii și desfăcea, ori cât erau deaproape de-a se face, și ca mulțămire sufletescă nu cerea decât să remăe prietena sfătósă a părechii cea nouă . . .

De i se dădea ceva daruri, primia, dar se supără foc de tare când greșiă darnicul să-i dică cumva că-i pentru tréba ce-i făcuse ; ér când nu-i da nimic părechea cea nouă, nu cerea, inse găsiă prilej să-i tragă câte-un sfichiu subțire care ustură reu pe greșiții.

Cucóna Profirița primi cu brațele deschise și cu dragă inimă pe băetul nostim ce-i aduse nepotul Andrei Vasiliu.

Ér când Andrei cam pe departe pomeni de Netty Grener, cucóna Profirița maiorésa fură cu cóna ochiului pe Iorgu, îl vădú tresărind, roșind și zîmbi, dîcându-i :

— Netty, drăguța de fată, vine pe la mine totdeuna sêrile cam pe la ciasurile opt și stă un cias cel mult ; când am musafiri, din întemplantare, stă puțin decă nu-i place ochii lor și mai multișor ceva decă-i place ceva la dênșii . . .

— S'a întemplantat inse, mătuseică, să-i placă vr'odată ceva . . . la cineva ? întrebă Vasiliu făcînd cu ochiul maiorésiei.

— Pân' acuma nu ; ce-i drept, nu-i pécac, dîse maiorésa, respundînd mimiceii nepotului ei.

Când se ridică Iorgu ca să plece, își cerú voie să vie și sêrile s'o védă pe maiorésă . . .

— Căci, dîse el, sărutându-i mîna, sînteti, dómna, fôrte voiósă, bună și prietenosă și acésta me farmecă . . .

Porni cu inima săltând de bucurie.

Eră s'o védă pe Netty d'apropé, s'o cunósca, s'o judece și s'o iubéscă, fără să aibă conșciința lui, să-i impute ceva vr'odată.

Atât mai reu pentru moșul Frumuzachi decă nu i-o da voie cumva.

IV.

A doua și Iorgu Teodoriu se îmbracă mai cu multă ingrigire de persóna lui și se duse la prăvălia lui Grener, spre-a se interesă de botinele lui.

De astă-dată Netty nu mai fugi când se ivi el.

Eră cu pălăria pe cap, gătită cu simplitate dar cu gust, fără luc, dar cu eleganță.

Colórea și tăietura rochiei făcea să reésă și mai mult gingășia taliei și frumuseța figurei sale plină de tinerețe și de frăgedime.

Iorgu o salută, apoi întinse mîna, cam in neșcire, némțului, vecinic cu pipa lui între dinți.

Némțu i-o strinse mirat, își scóse tichia pe jumătate, o indesă la loc c'o palmă și dîse :

— Ce este la porunca dumnea-vóstră ?

— Botinele mele . . .

— Aber, abiă le-am croit . . . Este grebit la dumneavóstră ?

Iorgu se roși puțin, dar își stăpâni repede incurcătura și după ce privi pe furiș la Netty, care-și sucia umbreluța, respunse :

— Da, căci cred să joc fôrte curînd la o nuntă . . .

De astă-dată privi fiș la Netty ; ea roși plecând ochii și desfăcú șiretul de gumelastícă ce ținea strîns foile umbrelei.

— Pe când inse e nunta ? întrebă némțul luând sêma mutrei ce făcea fie-sa.

— Pôte peste-o lună și jumătate cel mult . . .

— Cuconășu e fôrte șegalnic atunci . . . Până la nuntă pot să fac de ce părechi, nu doue . . . dîse némțul ridînd . . .

— Tată, eu me duc, dîse Netty in nemțeșce.

— Du-te . . . dar să nu te uiți innapoi, Netty, că cine se uită innapoi lungeșce drumul . . . îi respunse el tot in nemțeșce . . .

Némțul zîmbiă ciudat ; Netty părú că înțelese și eși, după ce salută pe Iorgu.

Acesta, cu dorul de-a urmări pe fată, mai ales că înțelese pe cinstitul ciobotar, care-ș cosiă învățatura cu ață pré albă, — se uită puțin la niște ghetete dintr'unul din dulapurile din fund și pe urmă eși repede.

Némțul se aședă pe pragul dughenei lui, privi lung pe urma fie-și, după care se ținea Iorgu și mormăi obicinuitul seu : Der Teuffel !

După felul cum își plimbă pipa inse printre dinți, dela un colț al gurei la celalalt, se vedea că e muncit de vr'un necaz.

Iorgu își urmări de-apropé iubita, ca să se sature de-a o privi nesupêrat de nimeni, se opri la colțul de unde trebuia să se despartă, ca să nu pară necuviincios, și cătă pe urma ei până ce Netty întorse alt colț, apoi se duse acasă, și scrise moșului seu că nu va luă pe duca Mărgărinta Bălescu, ci pe Netty Grener, alésa inimei lui.

Îi scriea, după cum s'a vădú, că și ceruse deja mîna Netty, acésta o făcea inse ca să grăbescă cu o și mai nainte respunsul moșului Frumuzachi.

In una din sêrile sêptemănei, sbură in sfêrșit la cucóna Profirița maiorésa. Cum așteptase de nerăbdător acea sêră !

Erau ciasurile opt trecute. Netty se află acolo . . . Înima-i bătú puternic, glasul i se opri in gât. Sărută mîna cucónei, in prada celei mai adânci emoțiuni.

— Ducea Netty Grener, recomândă maiorésa pe fată, roșie la față ca pelița cireșei.

— Cuconu Iorgu Teodoriu . . . recomândă pe tinêrul incurcat ca și fata . . .

— Cunosc pe duca Netty, grăi Iorgu mișcat, — din vedere numai și sînt fericit că-i fac acum cunoșciința și 'n persónă.

— Hei, dragul meu, și când îi cunoșce-o și ea inimă, nu știu de ce decă nu-i fi și mai fericit, dîse cucóna Profirița.

— Me laudi pré tare, cucónă Profirița . . . grăi Netty, furând cu cóna ochiului pe Iorgu.

— Din potrivă, cred că nu ve laudă in destul, dudue . . . luă vorba el. Insușirile sufleteșci nu se cunosc numai in curgerea vremei, ci se cetesc in ochi și atât de lesne le-am cetit in ochii cei frumoși ai dv., încât repet cucónei Profirița imputarea mea, că nu v'a laudat in destul . . .

Netty ridică asupra lui acei ochi frumoși, de care vorbise Iorgu cu atâta foc, și-i răspunde:

— Cine știe să cetască ușor, e dovadă că a studiat mult . . .

— Da, duduie, am luat doctoratul în drept la Paris, am studiat mult; înse ochi ca ai dv. în care să se resfrângă cu atâta deseversire comorile sufletești nu am întelnit: a-ș fi dobândit și esperința.

— Ai fi dobândit-o pré departe de noi și, în paguba noastră, răspunde maiorésa rîdînd . . .

— Așă-i, dîse Iorgu. Mulțămesc întemplerii că me face să vîd astăzi calea pe care e scris pôte s'o dobîndesc de-acuma . . .

— Cum? ești hotărît va să dîcă? S'aude c'o să se facă drum de fer până la Ieși . . . la noi și ci-că merge fôrte repede drumul ăsta de fer . . . Merge ôre tot ca dumneata? . . .

— Cucônă Profirițo, în străinătate e un tren, un drum de fer care ce chiamă »le rapide« și care trece pe dinaintea ochilor ca o nălucire . . . Eu merg ca rapidul . . . și pôte pe un tîrîm mai sînêtos decît al lui.

— L'ai auzit, Netty dragă? o întrebă maiorésa.

— Ce anume, cucônă Profirițo? Un sunet de cuvinte am auzit, firește, înse înțelesul lor . . .

Cucóna Profirița se ridică repede . . .

— Éca veți? dîse ea. Me iértă cucône Iorgușor, am uitat să te cînstesc cu dulceți și apă rece . . . Și dîr am prîspete, de ađi făcute . . . Numa cât se gîtesc și me întorc . . .

Maiorésa eși cu grabă.

(Va urmă.)

Radulescu-Niger.

Poporului român.

Al furtunei braț stășie vîrfurile-ți ridicate
Pân' la trîmbele de nouri, uriașule Ceahlîu;
Tôtă-a cerului mînie, oceanurile tôte,
De te-ar scutură din funduri, nici odată n'ar abate
Din înaltul singuratec negurosul tron al teu.

Astfel înzădar, Române, vijeliile de-o clipă
Se stîrnesc asupra-ți și vor să te sbuciume 'n afund.
Nici deșérta lor turbare, nici a vremilor aripă
N'or puté, trecînd de-asupra-ți să te spulbere 'n risipă:
Fața mărîlor se sbate, dar e liniște în fund.

Rabdă încă pe-al teu umér a dușmanilor povară,
Potolitul vulcan!

Lava resbunării tale asvêrlită 'n vreme rară
A vêrsat, spre pildă, spaimă înghețată și amară
Îndrîsnețului ce-apesă plaiu-ți c'un picior profan.

Totuș étă-l cum se 'mpinge și din val în val se prinde
Și te 'mpresură ca brăul tot crescînd al seu noian.
Și triumfător, năprasnic să te năbușe se 'ntinde;
Dar pe când, de vécuri grele, ca potopul te cuprinde,
Tu străbați în neclintire furiosul ocean.

Dar remâi în pace! Vecînic remâi neclintit și rece,
Ném ivit dintr'un Decebal altoit cu un Cesar,
Tôte némurile nu pot, n'au putut fruntea-ți s'o plece,
Ele-s valuri, tu ești piétră: piétră stă, ér valul trece,
Oceanurile ênșeși înainte ta dispar!

George Murnu.

Românul e născut poet și ca poet trăește, chiar și cu arma 'n mîna.

(Urmare.)

Apoi gîndindu-se că drăguții lor sînt numai »rêgute ne'nvétate«, le lovește dorul să și-i vîdă ele în cetate, să vîdă ce-a șci face nîmțul cu ele?

Fă-me Dîmne, ce mi-i face,
Fă-me dîmne pic de lapte,
La 'mpêratul în cetate,
Să vîd nîmții cum s'or bate,
Cu rêgute nenvétate?

Și:

Fă-me Dîmne, ce mi-i face;
Fă-me năframă 'nvêrgată,
Peste Sibfiu aruncată,
Vînturi reci să nu me bată,
Sôrele să nu me ardă,
Numai badea să me vîdă;
Să vîd plugurile-arînd,
Pe badea pe muștră făcînd.

Și:

Frunză verde trei grînace,
Fă-me Dîmne, ce mi-i face,
Fă-me năframă 'nvêrgată,
Peste cetate-aruncată,
Să vîd frunza cum se 'ngustă
Și pe badea scos la muștră.
Frunză verde din trei sate,
Arđă-te focul cetate
De trei părți
Cu lemne verđi,
Nici urma să nu ți-o vîđi,
Pe de-o parte
Cu uscate,
Că pe mulți ți-i în bînate,
Fără nici o direptate!

Dar cât de poeticește șcie juna română a-și descrie pîrul iubitelui ei, se vede din jalnica cîntare:

Frunză verde de lemuș,
Am drăguț și-i dus la Cluș;
Pe trei scaune l'au pus,
Trei feciori de nîmț l'au tuns;
Unde pică câte-un pîr,
Creșcea verde calapêr;
Unde pică câte-un fir,
Creșcea verde trandafir.

Apoi, adresându-se cătră iubitul inimei sale, care de atâtea ori i-a spus că numai sapa și lopata i-a despărțit, cîntă:

Mêi bîdiță, strugur dulce,
Tot ai đis că nu ti-i duce,
Dar m'am uitat dela prag,
Până te-o jurat sub stég
Și m'am uitat dela șură
Până te-o pus sub mîsură.
De-acolo te-o dus la Cluș,
Pe trei scaune te-au pus,
Pîrul ți-i l'o retezat
Și 'n companie te-o țipat
Și ți-o dat pușcuța 'n brațe:
Na, bîiete și te 'nvétă,
Că decă nu-i invétă,
Multe palme-i căpétă . . .

Așă dară asentarea-i terminată; cei asentați, căroră adecă le strigă nîmțul »taughlich« sînt jurați

și pot merge pe la casele lor până le-a veni porunca dela 'mpărăție să plece la cătuniă.

Și plecă ei cătră casă, ar merge ca gândul și ca vântul să pôtă, nici să atingă pământul; s'ar grăbi să ajungă cât de curând la satul lor, la căsuța lor, unde toți-i așteptă cu brațele deschise, dar jalnici și plângend, căci el nu se mai renintôrce cum a plecat, ci ca ostaș jurat, care nu-i mai mult stăpân peste voința lui, ci trebuie să asculte de porunca nēmțului. Dar răgutele, adecă feciorii asentați, cum se numesc ei, nu merg cătră casă ca babele, plângend, ci ca voinicii, cântând. Drept este, că conform dispozițiunei interne nu le scapă să cânte alt ceva decât de jale, dar cântă, nu plâng :

Cine ne-a dat la cătane,
Fie-i podul plin de carne
Și ocolul plin de piei;
Când vom veni in apoi,
Fie-i carul fără boi
Și staurul fără oi,
Dacă n'o 'ncăput de noi!

Cine foc m'o dat cătană,
Nu-i trebe altă pomană,
Că pomana lui-i dată,
La pörtă la judecată,
Mâncă-i-ar casa pustia
Și muierea sărăcia,
Copiii să-i umble a cere,
Cum umblăm noi prin cortele,
Pită caldă n'aibă 'n mėsă,
Nici sănătate 'n oșe.

Apoi venind feciorilor in minte de tôte câte se pot întemplă după plecarea lor la oște, isbucnesc in doina :

D'auđit-am și-o șciu bine,
Că n'oi muri pe perine,
C'oi muri in țeri străine,
Fără lumină de cēră,
Fără om din a ta țēră,
Fără lumină de seu,
Fără om din satul teu.

Intr'aceea, pe lângă ei sbr! fuge o trăsura ca fulgerul de iute, in ea un domn cu mustețe resucite, feciorii îl cunosc, e domnul solgăbirėu, care i-a dus la asentare; lui nu pôte să nu-i cânte o lēcă :

Domnule solgăbirėu,
Mult umblași in rëndul meu,
Să-mi pui pēnă și ciacău,
Pune-le-ai la pruncul teu!

Apoi őr își aduce aminte, prin asociațiunea ideilor, de primarul, de popa și de nēmț, őr revocându-și-i in minte, nu se pôte stăpâni să nu-ș verse jarul ini-meii asupra celor pe care-i crede mai vinovați din ei :

Nēmțule, când m'ai luat,
Nu șciu orb ai fost ori beat,
Ori birėul te-o 'njitat? (invitat)
De te-o 'njitat birėul,
Ardă-i șura și grajdul,
Și vițelul de sub vacă,
Și muierea lui cea dragă,
Să plângă și birėița
Tocma ca și măiculița,
Copiii să-i umble a cere,
Ca cătana prin cortele.

Apoi revocându-și aminte că nēmțul i inrolă la oște acum când li este lumea mai dragă, îi impută :

de ce nu i-a dus atunci când erau mici de nu cunoșceau încă binele din reu :

Nēmțule, peri-ți-ar vița
Și ți-ar putreți semința,
Nu m'ai dus dela măicuța,
Ci me duci când am drăguța;
Nu m'ai dus când am fost mic,
Ci me duci când is voinic!

Intr'acestea-i vine 'n minte că trebuie să-și lase drăguța cu dor cu tot, deci i spune ce să-i facă cu dorul :

Eu me duc măndro de mâne,
Dorul rămâne la tine
Și-l grijește măndro bine,
Mi-l lęgă 'n doue năframe
Și-l dă pe Mureș la vale,
Măndro, de s'a cufundă,
Dela mini iați nădejdea,
Și de-a sta bulbuc pe apă,
Șeđi măndruțo și m'așteptă,
De-i vedé că se corlește¹,
Să nu tragi măndro nădejde.

Decând măndro te-am lăsāt,
Măndruța mi-am căpētat.
Măndtuța mi-i pușcuța,
Plăcută mi-i ulița,
Dumineca la spațir
Și lunia la igzițir,
Astea țile-s tot la muștră,
Séra-s sac in pat cu pușcă,
Pușca róde umērul,
Überschwungul² mijlocul
Și vițelul tot trupul,
Pătrăntașul sufletul.

De lângă Bistrița.

Apoi se supără grozav de tare când vede că fețele rămân in sat și ei trebuie să ia lumea 'n cap; voire-ar să fie chiar fete, numai să rămână 'n satul lor, la căsuța lor, intre nēmuri, prietini, cunoscuți :

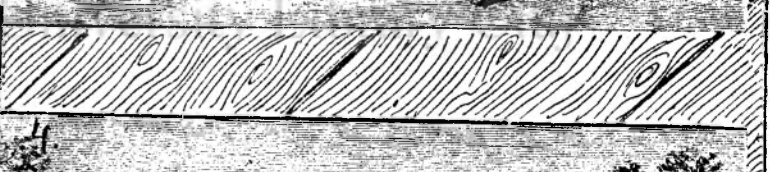
Fire-ai maică blăstemată,
De ce nu m'ai făcut fată,
Să torc cu tine pe vatră,
M'ai făcut, maică, fecior,
Nēmțului de ajutor.
Când am fost maicii mai drag,
M'a jurat nēmțul sub stég,
Ba de loc nu m'a lăsāt,
Până nu m'a scos din sat.
Eu din ochi am lăcrămat
Și din gură-am cuvētat:
Nu-i nădejde de 'nturnat;
Ba pôte c'oi mai veni,
Opt ani decă s'or plini,
Pân' atunci-i vreme lungă,
Cine pôte să ajungă!

Privind apoi îndērēt și revocându-și in aminte ce a fost până ntr'aceea, și la ce a ajuns, cântă din adăncul sufletului :

Frunță verde de lemn scris,
Tinēr fui, reu am ajuns;
Că de când m'am apucat,
Căți ómeni au fost in sat,
Tot pe mine au strigat,
Pân' cătană m'au luat.
Dacă m'au vėđut că-s tuns,
Unii au ris și alții au plāns.

¹ Corlește=cufundă.

² Überschwungul=curėua dela sabie, dela baionetă.

TIPURI DIN SOFIA.

Și uite de ce-i pare lui reu :

Frunză verde de pe vale,
Oh, vai, Dómne reu-mi pare,
După clopuț cu petele,
După ochii mândrei mele,
Că mai mult nu i-oi vedé-le.

Și nu numai după ochii mândrei lui-i pare reu, ci îi pare reu că de aci 'n colo ce să facă maică-sa, cu toate că ea, in iubirea ei de mamă, când el făcea câte o ștregărie, îl muștră aspru, ca să nu o mai facă. El își aduce aminte de acelea muștrări și-i cântă duios :

Frunză verde din poiană,
Milă mi-i de tine mamă,
Milă mi-i și nici ba,
Că cât am fost la dumniata,
Tot așa ți-a mers gura,
Că a mea slujbă nu-i bună,
Ca frunza de mătrăgună.
Lasă maică, că-i vedé,
Eu maică nu te-oi ține,
La slăbia ta cea grea!

Prevede cum i-a rămâne mândra, după plecarea lui :

Lasă mândră că-i vedé,
Cătă jale ți-a păré,
Din cât m'oi duce din sat,
Nu-i mai puté de hănat,
Că-i ședé cu ȕiua 'n prag,
Cu firuțul tras prin ac,
Nici-i cöse, nici mîncă,
Că-i plânge și-i suspînă,
După mine ti-i uită,
Dóră me veți undeva,
Ori pe mine, ori urmuța,
Și-ți rupe inimuța . . .

Și vedénd că din mulți căți au mers la asentare, numai el și încă câțiva au fost aflați tauglich, se miră că de ce a căcut sörtea chiar pe el să fie între cei luați? de ce nu l'a făcut némțul scăpat? Apoi întreabă pe mumă-sa :

Spune-mi mam' adevérat,
In ce apă m'ai scăldat?
In apă de joi séra,
Să 'ncungiur tótă țéra?
Dór in apă de pe spini,
Să fiu maică 'ntre străini?
(Va urmă)

Ioan Pop Reteganul.

B u b i.

(Protret.)

Gin tot orașul X. . . nu se găsiá un cățeluș mai mic ca Bubi.

Botul îi erá negru ca și ochii, ér pèrul alb, creț. Erá o minune de frumusețe, și tot-odată și model de virtute cânescă.

Cățelușile care de care mai frumoșe se întreceau ca să fie plăcute de densusul, inse Bubi rămânea rece la tandrețele lor și când deveniau de nesuferit, le întorcea spatele cu dispreț și trecea înainte cu botul in vènt și còda făcută covrig.

Stăpána lui, dra Vochița Zărnescu, o copilă de 16 ani care pasiá pragul adolescenței cu o naivitate care o făcea și mai încântătoare, îl gătiá in toate serbătorile cu panglice roze și albastre, care făceau un contrast plăcut cu albéța pèrului seu lucios.

Il invèțase să facă slugă, să se dea tumba și să sară prin cerc. Când ședea la mèsă, Bubi se ridicá in doue labe, săriá in sus și-i lîngea cu delicatețá mána; — voiá să ȕică să nu-l uite și pe el.

Diminèța i se dádea o bucățică de zahăr și o farfuriá cu lapte; ér la prânț, pâne inmuiată in zamá de carne și fripturá.

Lucru ciudat inse; — contrar proverbului: că nici-odată cănele nu se are bine cu pisica; veđi, Bubi, făcea escepție dela regula generalá, de óre-ce prinsese o mare simpatie de un cotoiaș, cam tot de talia lui, cu deosebire că acesta erá negru.

Mai intod'auna îi vedeai jucându-se impreună, și când cotoiașul se suiá pe vr'un par, Bubi, pentru că nu-l putea ajunge, începea să se invètescă impregiurul parului, să latre, până ce i se făcea milá cotoiașului de densusul și se dedea jos.

Jocul lor mai intod'auna erá astfel: se aședau amèndoi față 'n față și se priviau mult; Bubi scormoniá pământul cu picioarele de dinapoi, făcea câte-un mic salt, lătrá și ér se aședá pe brânci mărâind. Cotoiașul in timpul acesta ședea liniștit, inse când Bubi voiá să sará pe densusul, se ridicá in sus, umflá còda, còma de pe spate i se sbèrliá, incovoiá spina-reá formând o cocòșe in partea de sus și-și întepeniá capul, așteptându-și in poziția acesta adversarul, care nu întârđiá de a se aruncá pe densusul; se restogoliau prin praț; in urmă cotoiașul când nu mai putea ține pept la luptá, fugea, lăsându-l pe Bubi victorios pe câmpul de luptá.

Câte-odată la joc, decá se întèmplá ca cotoiașul, — din nebăgare de sémá póte — il loviá puțin mai tare cu laba, Bubi se supèrá, vèrá còda între picioare, lăsá capul in jos și se ducea de se ascundea sub vr'un scaun séu sub pat; atunci cotoiașul pentru că se șciea vinovat, se apropiá incet de el și-l mângiá, frecându-se de densusul și torcèndu-i la ureche ceea ce voiá să ȕică să-l ierte c'a greșit. Bubi, pentru că erá bun, se împácá, inse de sigur că-i punea condiție ca să nu-l mai sgárie.

Și așa o duceau de diminèța până séra.

Èrna Bubi se aședá la feréstrá lângá stăpána lui care lucrá, și priviá cum viscolul aruncá západa in fața puținilor trecètori de pe uliți cari se infășurau in paltóne, clântânind. Din când in când câte-un căne mare trecea in pas gimnastic pe dinaintea ferestrei, alții se opriau in loc și se uitau galeș la Bubi; de sigur il invidiau de starea fericitá ce o ducea el la cãldurá, pe când ei se făceau covrig de ger și umblau și morți de fòme.

Bubi inse îi priviá cu milá, dar ce ajutor le putea el da? Se mulțamiá numai să-i compătímescá; dar aceste simțimente de umanitate cânescá dispar, când aude caracteristicul zernăit al furcuțelor, care-i vesteșce că se pune mèsá; atunci ochii lui Bubi strălucesc mai viu; priveșce țintá pe stăpána lui, dá din còdă, sare de pe feréstrá pe scaun, de pe scaun jos, începe să latre și când stăpána lui se scòlá, nu șcie ce să mai facá de bucurie, jòcá inaintea ei și merge mai mult d'andèratele in sufragerie unde-l așteptá deliciosul prânț cu friptura și zama de supá, idealul cănilor.

Un defect are inse Bubica: se ține mândru cu bucătárésa și acesta din simplul cuvènt că avusese odatá gust să-și vère botul intr'o cratiță cu lapte și pentru acesta nepolitetá, bucătárésa gásise de cuvință să-i aplice câteva loviturí delicate, ceea ce l'a făcut pe Bubi să nu mai dea prin bucătárie, să nu mai audá de numele bucătárésii și să trecá arrogant pe lângá dènsa, sfidând-o cu faimosul lui covrig din còdă.

Gr. Mărunțean.

Inaugurarea bustului lui Eminescu.

— In Botoșani la 11/23 septembrie. —

In sfârșit și bietul Eminescu are un bust. A trecut anul de când s'a stins acest mare geniu poetic; încă atunci îndată s'a luat inițiativa pentru ca să i se ridice o statuă in București, dar într'un an de zile nu s'a adunat nici macar atâta să se fi putut face pregătirile prime pentru ridicarea statuei. Această situație caracterizează destul de trist modul cu care sunt tratați la noi oamenii condeiului, chiar și de calibrul lui Eminescu. Declamăm frase mari la mărtașa lui, îl proclamăm cel mai mare poet român: dar l'am lăsat să trăiască 'n miserie, l'am împins la nebunie și nici după moarte nu ne dă mâna să contribuim din prisosul nostru niște gologani, ca să i se pôtă ridica un monument, care să vestescă generațiunii viitoare și lumii, că am avut și noi românii un poet, pe care cel puțin după moarte l'am apărut.

Dar tinerimea, care mai bine l'a priceput pe Eminescu, căci a fost poetul ei; care atât la 'nmormântare, cât și de atunci, aprôpe singură a ținut să-și manifesteze sentimentele de admirațiune: bol-dită de focul sacru al entuziasmului, n'a putut să aștepte până ce societatea își va face datoria, ci a început ănsaș să adune fonduri pentru facerea unui bust, care să se ridice la Botoșani, locul natal al poetului.

Fondurile s'au adunat, bustul s'a făcut de sculptorul Georgescu și inaugurarea s'a ficsat pe 11/23 septembrie, când studenții români totodată aveau să-și țină congresul anual tocmai la Botoșani.

Plecarea studenților.

Studenții au plecat din București vineri s'era la 7/19 septembrie cu un tren special. Din incidentul acesta s'a adunat la gara de Nord lume multă, care le-a urat călătorie fericită. O muzică militară cântă imnul național: »Deșteptă-te Române«, care s'a răspândit și 'n România și se cântă la toate solemnitățile, cu toate că unii critici moderni îi contestează valoarea poetică.

Numerul studenților eră peste 300, din cari vr'o 20 represintau diferite diare din București.

Tot ei duceau mai multe cunune destinate bustului lui Eminescu. Dintre cununile aceste amintim: cea din partea Asociațiunii generale a studenților din București și Iași, o liră de foi de lauri verzi și aurite, cu inscripția: »Omagiu și admirație poetului Eminescu«; a societății junimei studiôse medicale, fôie de oliv, cu inscripția: »Lui Eminescu«; a societății studenților universitari »Unirea« fôie de stejar cu centură: »Omagiu lui Eminescu«; a societății studenților in medicină, foi de stejar: »Lui Eminescu«; a cetățenilor din Botoșani, foi aurite de metal: »Nemuritorului Eminescu«; a comitetului asociațiunii din București a studenților, de stejar verde: »Lui Eminescu«; a Ateneului român din București etc. Toate corônele aveau panglice mari albe, cu litere aurite.

Tot cu studenții a plecat și artistul Iulian, care s'a oferit a merge la Botoșani pentru concertul ce aveau să deie studenții acolo, in folosul copiilor săraci.

Primirea studenților

in Botoșani a fost strălucită. Lume multă le-a eșit la gară spre 'ntimpinare.

In numele orașului le-a urat bunăvenire primarul Carp; in numele studenților i-a respuns Mendonidi Panaitescu.

Apoi studenții fure incartierați, bine găzduiți prin hoteluri și la particulari.

Relativ la intimpinarea studenților, cari dela stația Pașcani s'au mai inmulțit cu colegii lor porniți din Iași, mai adaugăm următoarele detaiuri, pe cari le aflăm tocmai in momentul acesta.

Trenul sosi la Botoșani sâmbătă (8/20 septembrie) la mieđădi. Studenții se deteră jos in sunetul muzicii militare care a intonat imnul »Deșteptă-te Române«; er corul invetătorilor din Botoșani și Dorohoi au cântat cântece de bunăvenire. Apoi a fost intimpinați de consiliul comunal și salutați de bunăvenire de către primarul orașului, căruia a respuns delegatul studenților.

La acesta recepțiune asistară autoritățile civile și militare, corpul profesoral, Ateneul Român, școlele, societățile și orașenii.

Dela gară cortegiul porni in ordinea următoare: 1, patru călăreți; 2, Musica regimentului 16 de dorobanți; 3, școlile publice; 4, societățile cu drapelelor; 5, corpul didactic, presa; 6, consiliul comunal cu delegațiunea studenților și autoritățile; 7, studenții; 8, patru călăreți.

Cortegiul a străbătut mai multe strade, apoi prin fața palatului comunal s'a oprit la catedrală. Aici s'a oficiat un Te-Deum, după care s'a făcut incvartirarea studenților.

Congresul studenților.

La orele 3¹/₂ din ăi s'a făcut deschiderea congresului in sala Teatrului Național, unde au fost locuri rezervate autorităților și cetățenilor botoșeneni.

In acesta ședință s'a ales președinte al congresului Mendonidi Panaitescu, cu unanimitate; s'au citit comunicările și s'a tras la sorți comisiunea de verificare. In urmă s'au desvoltat trei conferințe.

S'era s'a făcut retragere cu torțe, in mijlocul unui entuziasm mare, pe strade lume multă, muzicele parcurau stradele intonând »Deșteptă-te Române!«

A doua ăi studenții vizitară in corpore, împreună cu comitetul de recepțiune: liceul, spitalul, morile de vapor, biserica Popăuți fondată de Stefan cel mare, biserica St. George și catedrala Ospenia, fondate de Domnița, soția lui Petru Rareș.

La 2 ore se ținū ședința a doua a congresului, in care s'au desvoltat mai multe conferințe, dintre care cea mai reușită a fost a dlui Teodor despre »Știință și artă.«

S'era la 8 represintație teatrală și concert in sală indesuită de lume; venitul pentru școlarii săraci.

Desvélirea bustului lui Eminescu

s'a făcut la 11/23 septembrie; dar despre decursul ei n'avem, până la incheierea foi noastre, decât următoarea informațiune scurtă.

Inaugurarea bustului Eminescu a fost o impresionantă festivitate a tinerimei naționale. Au asistat peste 10,000 de oameni in haine de gală, inspirați de un entuziasm sfânt.

Discursuri au ținut: primarul Carp, Vasiliu, Vrăcean, Gruber, Staca, Ventura, Bacalbașa, Teodor, Dimitrescu și Bădescu. Mulți! Eră mai potrivit, de vorbiau numai doi: unul cu nume cunoscut in literatură și altul, student, in numele tinerimei.

Dar ómenii cu greutate au absentat. Nici din partea ministerului nu s'a dus nimene.

Pe bust s'au depus 15 coróne și șcólele au defilat înaintea lui.

Séra banchet mare.

Scrisóre din Berlin.

Caraghiozlicuri literare: Neuschotz și Taubes. — Brociner și Bettelheim: România în literatura germană.

De-aș dispune de péna lui Heine și de stilul lui Vischer, aș scrie o filipică în contra caraghiozlicurilor literare, pe care din când în când le găsim în presa politică ca și în cea beletristică. Să ne cređă cetitorii »Familiei« că nu șcim cam în ce fel să clasificăm persoanele care se fac de risul lumii, vênând după onóre și laude. Se șcie cât de caraghioz e câteodată bácanul séu cárciumarul cu fel de fel de medalii pe partea stângă a peptului seu. Și tot așa de fără-de-minte ne par domnii Oswald Neuschotz și Samuel Taubes.

Numele domnului Neuschotz e cunoscut în publicistică; domnia-sa se pretinde chiar literat român, ceea ce nu e adevérat. Domnul Neuschotz, rudă a bancherului israelit Iacob de Neuschotz, care a murit acuma 2—3 ani la Iași, a studiat un timp óre-care la universitatea din Berlin, fără a-și termina studiile. Ca student a publicat în limba germană niște »siluete țigănești«, care, după cum se đice, nu sânt lipsite de spirit. Intors în România, a început să publice o revistă germană menită a lărgi cunoșcințele despre literatura románescă în Germania. A mai căpétat prin buna-voința unui fost ministru al învățământului public, și bun și drept și înțelept, un post ca profesor de limba și literatura germană la un liceu din Moldova. Nepurtându-se cum se cade, acelaș ministru l'a dat afară din școlă și peste curénd încetă și revista sa. Și a venit la Berlin.

În Berlin se află mulți evrei emigrați din România. Cea mai mare parte se hrănește în mod cuviincios; unii s'au distins prin șarlatanii și drept resplátă li s'au dat pușcária; un rest inse se ocupă cu jurnalismul. Unul din acești din urmă, un domn dr. jur. Bernard Lebel, e chiar redactorul unui jurnal-pamflet săptămânal, »Spitter.« Fără nici-o valóre literară, ba de risul ómenilor deștepți, redacțiunea a creat niște premiári, concursuri etc.; în stilul american, pentru cea mai bună nuvelă, poesie etc. Până aci tóte-s bine; în numărul din urmă s'a permiat, în întâiul loc, o poesie a domnului Neuschotz, próstă, fórte próstă după opiniunea noastră. Și asta nu ne pasă; dar ne credem datori să comunicăm cetitorilor noștri, că autorul se crede în drept a-ș iscáli numele în modul următor: *Oswald Neuschotz de Iassy*. Ríđi, cetitorule? Și noi am ris, dar îndută ce ne-am đis, că astfel de ómeni caută a represintă literatura noastră în străinătate, ne-am intristat. Dar bine, domnule Neuschotz, noi în România am scăpat de titluri aristocratice și de regulamentul organic, și sântem mulțumiți cu această reformă; Europa o șcie și ne stimézá póte pentru acest pas bărbătesc. Și acuma víi dumnia ta cu o codiță de grof? Dar de unde, domnule? Séu că ți-e dor după cavalerismul reposatului unchiu, ca și după banii sei? Ce caraghioz mai ești!

Și această din urmă propozițiune o putem spune și tinérului Samuel Taubes-Bárladu, adică fiul rabinului din Bérlad. Domnia-sa e student în chimie și va da peste curénd examenul de doctorat la universitatea din Jena. Și domnia-sa se ocupă cu publicistică; a publicat o dare de sémă asupra lucrărilor profesorului de chimie din București, dr. Istrati, în-

tr'un jurnal de chimie german, un articol despre petroleul nostru etc. Merită laudă și îi sântem recunoscători. Dar are domnul Taubes dreptul să se numescă »literat« și să-și înscrie numele între cei mai vestiți scriitori germani? Așá că nu? Și decă o face, nu sântem în drept să-l numim séu prost séu...

Dar o prostie cinstită e scusabilă, mai ales de ne gândim că dl Taubes e încă fórte tinér, dar decă minte? Decă induce în eróre pe un jurnal atât de serios, ca »Adevérul« din București, cum să-l numim?... Un publicist german, dr. Iosef Kürschner, publică un mic calendar literar, în care se publică numele persónelor care îi trimit adresa; de a publicat vr'o operă, se amintește asta. Înscrierile se fac în mod voluntar, ba ni-se pare că persoanele sânt îndatorite a cumpără un exemplar al calendarului. Se înțelege că, redactarea fiind făcută în acest mod, găsim acolo și niște nume fórte obscure; de-aș induplecă pe servitóreia mea Olga să se înscrie ca nuvelistă în calendarul doctorului Kürschner, am avé nominal, o scriitóră mai mult. Și niméruí nu-i pasă, decă domnul Taubes vré să-și vedă numele tipărit între literații germani. Dar fii cinstit, domnule! Nu scrie »Adevérului« că dr. Kürschner te-a invitat, te a rugat să-ți înscrii numele în albumul seu, și că această e o distinsă onóre. Bre, dar nu ți-ai đis că va veni cineva să te demașce? Ce caraghioz mai ești!

Sântem convinși că, desvélind astfel de fapte, cetitorii noștri nu ne vor ține de antisemit. Să ne ferescă Dumneđu de această bólă! Românul pur nici-odată nu e antisemit; de e cult, această dușmănie nu îi va intunecă mințile; țéranul incult e bun și milostiv cátră toți. Deci evreofobia nu póte fi o plantă románescă, și de-o găsim undeva între noi, e séu importată séu basată pe niște fapte amăritóre. Evreul bun și románisat nici-odată nu se va plánge de purtarea noastră. Dar ne rezervăm dreptul a spune opiniunea noastră — fără ură și fără abnegațiune.

De e un triumf a fi în gura lumii, atunci ne putem mândri cu rezultatele timpului din urmă. Nu numai că literatura noastră a găsit câțiva buni traducători, dar câțiva scriitori străini au început chiar a descrie publicului lor víeța și moravurile noastre, fiecare după puterile sale. Me voi ocupa ađi cu domnul A. Bettelheim și cu domnul Marco Brociner, lăsând pentru o scrisóre víitoare publicațiunile dómnei Mite Kremnitz.

Domnul Bettelheim, fost redactor al unei reviste germane în București, actualul secretar la »Residenz-Theater« din Berlin, a publicat de curénd un »roman din societatea bucureșciană.« (»Elena«, Roman aus der Bukarester Gesellschaft, von A. Bettelheim. Dresden und Leipzig, E. Pierson's Verlag.) »Elena!« Ce curios! Mi-am adus aminte de romanul filosofic cu acelaș nume al neuitatului nostru Dimitriu Bolintínenu, cel mai bun roman al nostru. Nu cred că a țintit dl Bettelheim la această, dar îi pot spune că micul seu roman — eu l'aș numi nuvelă — e reușit în unele părți. Ne place să vedem că și romancierul străin e convins, că bărbații noștri nu sânt toți lichele și că mai esistă muieri în némul nostru cari mai au alte scopuri, decât felurile imbrățișări. Să nu ne mândrim cu moralitatea clasei de salon din București; ea e, ca ori și unde, stricată. În orașele mai mari și femeia de jos nu-ș pré păzește sinul, și nu o tágăduim. Lucsul, exemplul dat de societatea de sus, strică pe acestea. Pécát că ne lipsește o clasă de mijloc, care, în Germania spre exemplu, e stéplul moralității și al castității. Dar cu tóte astea găsim și jos și sus femei bune și cidstite, și nu, cum de obicei se crede, tóte-s stricate. Dl Bettelheim a descris cu culori víe unele tablouri a víeței sociale din

București; nu ne-a lăudat, — ceea ce nici nu cerem — dar a căutat să fie adevărat. Și tocmai de aceea credem că romanul seu e reușit; chiar dacă nu ne vom declara mulțumiți cu tipul medicului Nellesco, tot trebuie să recunoștem, că și fabula istoriei cât și modul în care Bettelheim ne descrie amorul doctorului și al Elenei, pentru unii poate o enigmă psihologică; ne-au satisfăcut.

Nu tot așa domnul dr. Marco Brociner în »istoriile sale românești« (Aus der Tragikomödie des Lebens. Deutsche und Rumänische Geschichten von Marco Brociner. Stuttgart 1890, Verlag von Adolf Bonz & Comp.) Autorul cunoscut ca bun jurnalist, fost redactor la »Bucurester Tagblatt« și acuma la Viena, fiind născut în România, se înțelege că cunoșce moravurile noastre, ceea ce a și dovedit în romanul seu »Ionel Fortunat«, care apoi s'a transformat în »Nunta din Valeni«, descrișă cititorilor în numărul 10 al »Familiei.« Nu se poate nega, că dl Brociner schițează foarte bine; câteva ori am găsit în cele de ce istoriile românești, publicate cu multe altele, niște scene foarte reușite, atât în cele orășenești, cât și în cele sătești. Dl Brociner nu e cap original; de multe ori se repetă și istoriile sale fiind croite într'un singur fel, se înțelege că valoarea lor nu e egală. În general înse ele sunt bunicele. De-ar fi să ne plângem de ceva, atunci vom afirma, că mai ales una ne genază în schițele domnului Brociner: ca și la alte ocaziuni, și în aceste istoriile des se repetă Românul cu sticluta de rachiu în mână. Ne mirăm de acestea, căci autorul, credem, trăind între Români, s'a putut convinge că acest din urmă hé mai puțin decât locuitorii țărilor învecinate. E'tă un punct care-ți strică mistuirea lucrărilor de altfel bunișore ale dlui Brociner. S'eu confundă dlui poporul nostru cu Rutenii, Slovacia și Polonia, a căror cunoștință a făcut ca elev la liceul din Cernăuți? De e așa, îl rugăm ca în viitor să scrie ori ce fel de istoriile, dar nu românești. S'ar bucura dl Brociner, care Român se prețindea, ca poporul german, »das Volk der Denker«, să ne numescă pe noi »das Volk der Trinker«? Mulțumim respectuos pentru astfel de distincțiuni!

Moise.

Societatea pentru fond de teatru român.

Orșova 22 sept. 1890 st. n.

Domnule redactor!

Ve rugăm, ca să bine voiți a publică numele și conumele acelor stimați domni, care au binevoit a contribui în favorul teatrului român, cu ocaziunea ținerii adunării generale în Orșova în 24 și 25 august st. n. a. c.

Primiți espresiunea înaltei noastre considerațiuni, pentru ospitalitatea acordată publicând comunicatul de mai jos, în colonele diarului ce-l redactați.

Totodată primescă și onor. public contribuentele sincerile noastre mulțumiri pentru interesul manifestat față de cauză.

P. Ioanovici, Petru Calciunariu, Traian Hențu,
cassar. președinte. secretar.

A contribuit pe lista nr. 1.

Dl Georgiu de Görög, sublocot. la regimentul
65. 1 fl. — cr.

Nr. 18. M. o. d. Ioan Papp preot
în Bogsig, comitatul Aradului 1 » — »

Nr. 31. Dl dr. Aurel Novac advocat
în Biserica-albă și dela consoții 20 » — »

Nr. 33. Dl Ion Budințian advocat în Bocșa-montană și consoții	3 fl. — cr.
Nr. 34. Dl dr. Nestor Oprean advocat în Sanmicleușul-mare și consoții	5 » — »
Nr. 45. Dl dr. G. Illea advocat în Baia-de-Criș	5 » — »
Nr. 58. Dl Georg Bogdan, notar cer- cual în Prilipeț și consoții	2 » — »
Nr. 59. Dl Ilia Traila advocat în Oravița și consoții	3 » — »
Nr. 63. Dl Ion Nemoian, advocat și primar urban, în Caransebeș și consoții	6 » 30 »
Nr. 75. Dl Gavrilă Barbul, mare pro- prietar în district. Satmar	5 » — »
Nr. 89. Dl Ion Simu, învățător în Re- șița și consoții	2 » 10 »
Nr. 109. M. o. d. Spiridon Șandru preot în Petnic	— » 50 »
Nr. 110. M. o. d. Michail Blidariu, preot în Prilipeț și consoții	2 » — »
Nr. 113. Dl Daniil Verendianu, învă- țător în Bosovicu și consoții	5 » — »
Nr. 114. M. o. d. dr. Traian Ba- descu, secretar episcopesc în Caransebeș	1 » — »
Nr. 130. Dl Vasile Stefanescu și consoții din Turnu-Severin	67 de franci
Nr. 136. Dl Iacob Sabailă și con- soții din București	20 de franci
Nr. 139. Dnii Michail Baias, co- merciant în Orșova	10 » — »
» Dl Ion Vasilievici, comer- ciant în Orșova	10 » — »
Dnii frații Ioanovici comerciant	10 » — »
Dl Michail Popovici, preot	10 » — »
Dl Petru Calciunaru, advocat	5 » — »
Dnii frații Nicolovic, comercianți	5 » — »
Dl Stefan Vior, contabil	4 » — »
Dl Wasa Theodor, primar	3 » — »
Dl Simeon Brinzeu, comerciant	3 » — »
Dl Iuliu Catrușca, advocat	3 » — »
Dl Alesandru Gogoltan, maior ces. și reg. în retragere	2 » — »
Dl Ferdinando Kick, comerciant	2 » — »
Dl Georgiu Gelmez	2 » — »
Dl Ion Lălescu, agent în retragere	1 » — »
Dl Petru Iosipovits, oficial	1 » — »
Dl Felix Kugler, comerciant	1 » — »
Nr. 140. Dl Stefan Popovici, res- taurant în băile-erculeane	5 » — »
Fără listă: Dnii dr. Dimitrie Magdu, advocat în Arad	1 » — »
Dl I. G. jude de tribunal	1 » — »

Continuarea va urmă, după ce vor incurge toate listele.

P. Ioanovici, Petru Calciunariu, Traian Hențu,
cassar. președinte. secretar.

Tipuri din Sofia.

— Veți ilustrațiunea din nr. acesta. —

Sofia, capitala Bulgariei, de mulți ani atrage luarea aminte a Europei; căci resbelul viitor de sigur pentru Bulgaria va izbucni. Este dar interesant să cunoștem populațiunea din capitala acestei țeri.

Ilustrațiunea din nr. acesta infățișează niște tipuri din viața poporală de acolo: Ilustrațiunea 1 reprezintă o țerancă, îmbrăcată 'n haine de serbătoare, ducând dela lăntăna publică două donițe de apă; a 2-a e un bazar, adeca piață, unde tîrgul se face prin conversație animată; a 3-a un soldat teritorial în costum național și un călăreț dela linie; a

4-a niște țărani cari vinind dela câmp cară călărește în curtea lor grăul secerat; a 5-a de dinapoia sergenților de poliție, poporul așteptă să vedă vinind principele domnitor.

Literatură și arte.

Premii pentru două disertațiuni. Subcomitetul despărțământului I al »Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român« va premia, conform deciziunii ultimei adunări generale a despărțământului, cu suma de câte 10 fl. v. a. două disertațiuni menite a se ceti la adunarea generală din toamna acésta. Subiectele acestor disertațiuni vor fi următoarele: 1, Care au fost cauzele decădînței economiei de vite la Români din Săcele și cum s'ar puté ridică din nou acest ram de economie? și 2, Prin ce mijloce s'ar puté desvoltă și perfecționă industria de casă la Români din Săcele? Améndoué aceste disertațiuni vor avé a fi scrise în stil popular și în privința estensiunii vor fi astfel întocmite, încât să se pótă ceti améndoué într'o ședință. Manuscriptele vor fi înaintate până în 1 octombre st. v. directorului despărțământului, părintelui protopop Ión Petric în Brașov.

Di B. B. Secăreanu, director și institutor la școala primară de băeți nr. III din col. Roșu din București, a scos de sub tipar: »Prescurtări din Istoria Românilor«, ilustrată cu 43 figuri de domni și dómne și aprobată de onor. ministru al instrucțiunii pentru școalele primare de ambele secse; se află de vîndare la principalele librării din București, cum și la autor în strada Frumósă nr. 23. Prețul unui exemplar 80 de bani; ér rabatul se acordă 30 la sută.

Societatea artiștilor. E vorba de a se înființă o asociațiune generală a artiștilor din România. În acésta societate, scrie »Românul« vor puté face parte toți acei care se indeletnicesc cu cultivarea artelor frumóse. Câțiva din societarii teatrului național din Iași s'au și pus la lucru și póté că în curénd proiectul va éși la lumină.

Un album artistic, cuprindénd fotografiile celor mai celebri artiști români, va apăre în curénd la Iași. Inițiativa pentru acésta operă artistică e luată de dra Elena Botez și dnii Constantinescu și Evolschi, artiști dramatici din Iași.

Istoria universală. Cetim în »Românul«: Literatura didactică de sigur că se va îmbogăți cu o bună operă prin Istoria universală, scrisă de dl I. Slavici, și care va éși ȕilele aceste de sub tipar. Cartea se imparte în doué capitole. Primul capitol tratéză despre timpurile cele mai vechi, până la Cir. Al doilea capitol cuprinde în sine Antichitatea Elină și Romană (dela întemeierea imperiului persian până la căderea imperiului roman.) Drept introducere, dl Slavici dá 8 bucăți de cetire despre antichitate. Cartea are numeroase și reușite ilustrațiuni.

Traianul. Monumentul dela Adam-Klissi, séu »Traianul«, după cum i se va ȕice, va fi în curénd bine cunoscut. Dl Tocilescu, profesorul de epigrafia al facultății de litere din București, împreună cu învêțații archeologi din străinătate, va publică un volum asupra lui.

Dicționarul dlui Gubernatis. A apărut a XV-a fasciculă din »Dictionnaire des Ecrivains Contemporains« de dl Angelo de Gubernatis. Scriitorii români, a căror biografie se află într'acésta fasciculă, sînt dnii Miron Pompiliu, Ión Pompiliu și D. D. Racovitza.

Carte de șoolă. Etimologismul își perde terenul și 'n Blaș, cedând locul foneticei moderate prin etimologism. Cu ortografia acésta e scrisă și următórea

carte școlară apărută în tipografia seminarului arhidieceșan din Blas: »Elemente de Mineralogiă, Petrografiă și Geologiă pentru a IV-a clasă gimnasială«. Intocmite după planul cel nou de invêțămént și după inviațiunile ministerului r. u. de culte și instrucțiune publică, de dr. Samuil Roth, director la școalele reale superióre. Edițiunea a IV-a, tradusă de Alesandru Uilăcan, profesor la gimnasiul din Blaș. Format mare 8° de 200 pag., conținénd în text 164 de figuri. Prețul unui exemplar: 1 fl. 20 cr.

Reviste. O revistă redactată de femei ar fi să iésă la București, după informațiunea »Românului«; între colaborátóre ar fi dómnele Maiorescu, Mite Kremnitz, Văcărescu, Poni etc. — Revista pentru istorie și archeologie a dlui Gr. Tocilescu va reapăre în curénd; multe manuscrise de o valóre reală, scrie acelaș ȕiar, ce se află în cartónele dlui Tocilescu, vor vedé lumina ȕilei în primul numer.

ȕiare noue. Cimpoiul, ȕiar ilustrat, a apărut la București; numerul prim cuprinde începutul a patru romane. — Reporter se numeșce un alt ȕiar, care asemenea a apărut la București. — Lumea Vie, gazetă amusantă ilustrată, va apăre în 1 octombre la București și va éși în totă șeptémăna. — Nordul, un ȕiar politic, a apărut la Roman.

Teatru și musică.

Apotheosa lui Aleosandri este titlul poemei de ocasiă ce a scris-o dl D. Olănescu și cu care se va deschide stagiunea teatrală din București. Poema scrie »Românul« va fi un dialog între Euterpe și Malpomené, musa poeziei lirice și a poeziei dramatice.

Concertul Burada 'n Brașov s'a ȕinut, după cum anunțărăm în nr. trecut, la 8/20 septembrie, cu concureul dșórei Elena Popovici, absolventă a conservatorului de musică din Paris și al dlui Rudolf Lassel, profesor și dirigent de cor în Brașov, cu următórea programă: 1, Ghys: »Fantasiă op. 31«, pentru violină (dl T. Burada) cu acompaniament de piano, (dl R. Lassel.) 2, Meyerber: Cavatina din opera »Robert le diable«, cântată de dșóra E. Popovici. 3, Vieniawski: »Legendă«, pentru violină cu acompaniament de piano. 4, a) Porumbescu: »Frunză verde mărăgărit«, cântec popular, b) Scheletti: »Romanță«, cântate de dșóra E. Popovici. 5, a) Renard: »Berceuse«, b) Kotski: Mazurca de Salon, pentru violină cu acompaniament de piano. 6, Verdi: Aria din opera »Rigoletto«, cântată de dra E. Popovici. 7, Burada: »Doine și cântece naționale« pentru violină cu acompaniament de piano.

Musica română oprită la Cluș. Tarafa musicală a lui Pădurean, care cu ocasiunea expoziției universale din Paris a încântat lumea cultă, a pornit éráș la Paris. Sosind la Cluș în 19 l. c. cu tot personalul seu, de vr'o 18 énși, între cari și patru femei îmbrăcate în costum național, a vrut să dea și acolo un concert, dar — precum i se scrie »Tribunei« — nici poliția, nici primarul nu le-a dat voie; ba în urmă să li se fi respuns, că li se va concede să cânte din gură, dar nu din instrumente. Deci fiind că fără instrumente musicale, nu poți da concert cu instrumente, acela nici nu s'a ȕinut, ci lăutarii s'au dus în alta parte a Europei, unde instrumentele lor nu sînt atât de periculóse ca la Cluș.

Biserica și școlă.

Șciri bisericéșoi și șolare. Pr. Ssa episcopul Ioan Mețian, în sâmbăta trecută a sfințit biserica

nouă din Gurbed, comitatul Biharei, protopresbiteratul Tincei. — *Invățătorii din părțile Aradului* au trimis dlui dr. George Popa, din incidentul abdicării sale dela postul de referent în senatul școlar al consistoriului din Arad, "o adresă de aderință subscrisă de 102 enși. — *Dl Sabin P. Barcian*, conducătorul economiei de instrucțiune din Reșinari, subvenționată de comitatul Sibiiu, înșciinteză că esamenul de incheiere pe anul curent se va ține la 17/29 septembrie.

Parastase pentru Aleosandri. *La Sucéva* în Bucovina s'a serbat la 1/13 septembrie parastase pentru Aleosandri, în vechia biserică mitropolitană, oficiând archimandritul Ciuntuleac și asistând clerul gr. or. în număr mare. Au fost de față șefii tuturor autorităților, corpul profesoral dela toate școlile, școlarii gimnasiului superior gr. or., precum și multe dame și domni. Preotul Berariu a ținut o cuvântare ocazională; ér după parastase a vorbit archimandritul Ciuntuleac. În sfârșit, după rugăciune, corul gimnasial a cântat un imn compus de profesorul Vas. Bumbac din Sucéva. — *La Paris*, unde poetul ș-a încheiat cariera ca ministru plenipotențiar al României, parastase s'a ținut la 7/19 septembrie, în biserică română. *Dl Bengescu* a făcut onorurile. Printre persoanele prezente érá și colonelul Lichtenstein, reprezentând pe președintele republicii, diplomați, funcționari înalți dela ministerul de externe și totă colonia română. — *La Biserica-Albă* parastase s'a ținut în 9/21 l. c., oficiând preotul S. Nedici, carele ținú și o cuvântare; séra a urmat o convenire, unde s'au rostit mai multe cuvântări; s'au trimis depeșe de condolență.

Din protopresbiteratul Lipovei primim o șcire foarte bună. Erariul vëndend pământuri în mai multe comune de acolo, bisericile gr. or. române le-au cumpărat. Indemnul li s'a dat prin ll. Sa părintele episcop diocesan Ioan Mețian, ér consistoriul aradan le-a împrumutat banii trebuincoși; astfel la licitațiune protopresbiterul Voicu Hamsea a cumpărat pe séma bisericii din comunele: Dorgoș 560 jugère, Petriș 350 jugère, Zabalț 150 jugère, Cuveșdia 450 jugère și Pojoga 4 jugère de pământ.

Internatul școlii de fete din Arad, care se va deschide la 1 octombrie n., a redus prețurile pentru părinții cu fete mai multe. Astfel dară părinții, cari duc 2 fete în internat vor plăti pe lună 35 fl. în loc de 40 fl.; cei ce vor duce trei fete, vor plăti 50 fl. în loc de 60 fl.

Diocesa aradană. În cauza despărțirii ierarhice a Românilor din Săn-Nicolau-mare, comitatul Torontal, de cătră biserică sêrbă, pe cale amicală, atât episcopia română din Arad, cât și cea sêrbă din Timișóra a emis câte o comisiune, ca împreună să stabilească modalitatea. Din partea română s'au ales dnii Vinc. Babes, dr. Iosif Gall și G. Crăciunescu. Comisiunile intrunindu-se în săptămâna trecută, a emis o subcomisiune de doi enși: un sêrb și un român, ca aceștia să facă planul. Dintre români s'a ales dl V. Babeș. Comisiunile se vor intruni éráș peste 14 zile.

Școala română de fete în Blaș. Esc. Sa archiepiscopul și mitropolitul dr. Ioan Vancea, vëndend că edificiul școlii primare române gr. c. de fete în Blaș nu mai corespunde, a clădit o școlă nouă și frumoasă în piață și pe propriile sale spese, în sumă de peste 8000 fl. Localul nou a fost sfințit la 5 septembrie, după care apoi s'a predat direcțiunii spre întrebuințare.

Societatea de lectură „Samuil Vulcan” a studenților dela gimnasiul român din Beinș s'a constituit în ședința sa dela 14 septembrie a. c. în modul ur-

mător: S'a ales cu unanimitate președinte și conducător: dl profesor Vasiliu Ștefanica; notar al ședințelor: I. Segescu; notar al corespondențelor: C. Meseșan; secretar: Aug. Sabou; controlor: I. Mureșan, toți studenți de cl. VIII-a; bibliotecar V. Vașvari, archivar G. Ungur, studenți de cl. VII-a.

Societatea de lectură a studenților din Blaș în ședința sa dela 13 septembrie n. c. s'a constituit astfel: Președinte: dl profesor Emiliu Viciu; vice-președinte Ieronim Manu, stud. de clasa VIII; notar Nicolau Zugrav, stud. cl. VIII; redactor la foia „Filomela” Iacob Nicolescu, stud. VIII; bibliotecar Basiliu Tătar, stud. VIII; controlor Corneliu Lenghel, stud. VIII; cassar Ioan Pataki, stud. cl. VII; vicebibliotecar Basiliu Suci, stud. de cl. VII gimnasială.

Gimnasiul din Brad. La 23 august v. (4 septembrie) reprezentanța gimnasiului român gr. or. din Brad a ales doi profesori și anume a întărit definitiv pe profesorul de pân' acum Vas. Boneu; ér absolutul de teologie și filosofie Pavel Oprișă a fost ales profesor interimar.

Adunări învățătoareșoi. *La Boița* de lângă Sibiiu la 8/20 septembrie s'a ținut adunarea generală a Reuniunii învățătorilor gr. or. din despărțemântul Sibiiu, cu care ocaziune învățătorii T. Necșă și G. Nescu au ținut prelegeri teoretice. — *În Sebeșul-săseș* la 13/25 septembrie s'a ținut adunarea generală a Reuniunii învățătorilor din despărțemântul S.-Sebeș. — Reuniunea învățătorilor rom. gr. or. din districtul X Brașov, va ținé adunarea sa generală în 17/29, 18/30 septembrie și 1 octombrie în Herman.

Ce e nou ?

Hymen. *Dl Mihail Bohetel*, tiner posesor din Supurul-de-sus și domnișóra Regina Lengyel, fiica preotului T. Lengyel din Stremț, și-au celebrat cununia în 14 septembrie st. n. în biserică gr. c. din Stremț. Preotul cununător a fost pré on. d. Gregoriu Pop cavaler al strălucitului ord Francisc Iosif I și protopop în Băseșci. Ca nănași au funcționat dl Ión Poruțiu, secretar-interprete la consulatul general reg. al României în Budapesta cu dna consortă a judei reg. Alesandru Pop din Cehu-Silvaniei, a cărui fiică dșóra Laura Pop cu dșóra Letiția Șimonca din Babța au fost nunele. — *Dl dr. Aurel Demian*, medic în Arad, la 18/30 septembrie își va serbă cununia cu dșóra Olivia Petco, fiica dlui dr. Lazar Petco, avocat în Arad. — *Dl dr. Nicolae Vecerdea*, avocat, și dșóra Eugenia Popescu, se vor cunună la 15/27 septembrie la orele 5 după mieđădi în biserică gr. or. din Sibiiu-cetate. — *Dl Timoteiu Achimescu*, major c. și r. în pensiune, actualmente locuitor în Timișóra, la 16/28 l. c. se va cunună în Lugoș cu dna Ofelia Pap n. Popovici, vėduva reposatului proprietar mare de Checheș Teodor Pap, al căru portret s'a publicat la 1888 în foia noastră. — *Dl Olimpiu Oprea*, învățător gr. or. în Secarėmb, și dșóra Sabina Piso, își vor serbă cununia la 16/28 septembrie în Secarėmb.

Șoiri personale. *Dl Ion Ghica*, actualul președinte al Academiei Române, carele e totodată și ministru plenipotențiar al României la Londra, se va retrage din postul acesta, căci e bolnav. — *Dl dr. Ioan Vecerdea* la 1/13 septembrie a făcut censura de avocat la tabla regescă din Tėrgu-Mureșului. — *Dl Emil Filip*, candidat de practicant la perceptoratul din Alba-Iulia, a fost numit practicant fără diurnă tot acolo. — *Dl dr. Aurel Muntean* ș-a deschis cancelăria advocațională în Timișóra.

Ateneul român din Bucureșci implineșce 25 de ani dela înființarea sa și până acum. Pentru a ce-

lebră acest jubileu, biroul Ateneului a numit o comisiune compusă din dñii A. I. Odobescu, V. A. Urechia, St. Velescu, T. Ionescu, G. Palade, C. C. Arion și G. I. Ionescu-Gion pentru a schiță programa solemnității.

O mare serbătoare națională. Aflăm din ȕiarele bucureștene, că distinsul membru al Academiei Române, dl Nicolae Ionescu va lua inițiativa pentru organizarea unei serbări cu ocaziunea aniversării de 600 ani dela descălecarea lui Negru vodă. Această aniversare va fi 'n anul viitor; ér serbarea va fi a întregii români.

O nouă bancă românescă. Dñii Simeon Micu protopop, Alesandru Tordășan protopresbiter, A. Veleian, George Filip, Nicolae Barbu, Rubin Pațița, Ioan Muntean și Mateiu Nicola advocați in. Alba-Iulia însărcinați de o conferință a clasei inteligente române de acolo, conchiamă o conferință generală la Alba-Iulia pe 15/27 septembrie, spre a se sfătui despre înființarea unui institut de credit și economii in orașul numit. Conferința se va ține la 2 ore după mieđăđi in localul școlei române gr. or.

Moștenitorul României se 'nsoră. Diarul »Post« primeșce din Viena șcirea, că in curênd prințul moștenitor al României Ferdinand se va logodi cu Maria Luisa, princesa de Bourbon, fiica cea mai mare a ducelui de Parma. In familia Hohenzollern s'a mai căsătorit încă o princesă de Bourbon, verișora Maria Luisei, fiica repositului conte Trani, care este soția prințului moștenitor de Hohenzollern.

Camera advocaților din Brașov. Sâmbăta trecută s'a făcut noua alegere de funcționari pentru camera advocațială din Brașov. Sânt aleși: Ioan Lengheru președinte; Victor Popescu secretar; Simeon Dămian cassar; Daniil Borosnyai fiscal. Afară de aceștia s'au mai ales 12 membri in comitet, care in partea cea mai mare și acesta e compus din advocați brașoveni.

Necrológe. *Teresia Pipoș* n. Wágner, vêduva lui Lazar Pipoș, camerar reg. montan, a murit in Zlatna, la 21 septembrie, in etate de 74 ani. — *Ilie Lung*, paroc gr. or. in Sebeșul-mare, a repositat la 25 septembrie in etate de 65 ani.

Oglinda lunei.

Un invêțat român in Moscva. Dl I. Bogdan, licențiat in litere și care a stat in Rusia pentru a invêța limbele slave, a citit, inaintea societăței istorice dela Academia din Moscva, un interesant studiu al seu. Dl Bogdan a citit studiul in limba rusă și a fost călduros felicitat de invêțații ruși, cari l'au și ales membru corespondent al societăței. Dintre invêțații români mai sânt aleși ca membri corespondenți dñii Hașdeu, A. I. Odobescu și Gr. G. Tocilescu.

In șcôla liberă de șolinte politice din Paris, dl Gaidoz, prof. de geografă și etnografă, va face un curs asupra popórelor din Orientul Europei. O parte a cursului, care se va face in al doilea semestru al anului 1890—1891, va fi privitoare la Români, originelê și aspirațiunile lor.

Dl Moceanu in străinătate. Dl G. Moceanu, eminentul profesor român de gimnastică, a fost ȕilele acestea in capitala Franciei. El a fost trimis de guvernul român pentru a visita șcôlele de gimnastică. A vizitat gimnasiile Pacaud, acela dela Sorbonna, dirijat de dl Cesari, și gimnasiul dlui Eugène Paz.

Pretutindenii s'a făcut o primire simpatică. Dñii Pacaud, Paz și Cesari i-au dat o notă justificativă de visita sa. Dl Moceanu a plecat la New-York, unde s'a dus să viziteze stabilimentele de gimnastică.

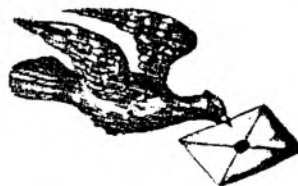
Sărutări filantropice. In orașul Mattitnek din America s'a arangiat nu de mult un têrg pentru scopuri filantropice. Mare senzație a produs cu această ocaziune însufleșirea, ce-o arătară femeile din societatea alêsă a orașului, cari pentru promovarea scopului filantropic primiră cu plăcere propunerea de a vinde și sărutări. Nu erau scumpe sărutările; una se vindea numai cu 25 centime, dar cu cât mai eftin au fost, cu atâta mai multe s'au vëndut. S'au aflat și cavaleri de aceia, cari au cumpêrat câte 50 de sărutări. Cu totul s'au vëndut ca la 8000 de sărutări, aducênd un venit curat de 2000 de dolari.

Un cêsornio uriaș. In turnul primăriei din Fildelfia s'a ridicat un cêsornic uriaș cum nu s'a mai vëndut. El este atât de mare, încât arătătórea orelor este de 10 metri lungă, ér aceea a minutelor de 4 metri. Iși pôte ori cine inchipui cât de uriașă este partea internă a cêsornicului. Ea este atât de grozavă, încât se întórece cu mașină cu aburi aședată in turn. Cvadranul este iluminat cu electricitate și se vede din ori care parte a orașului.

Gémurile in China. Nu de mult chinezii chiar la cele mai frumoșe palate nu puneau in ferêștră gémuri de sticlă, ci de hârtie transparentă. Chiar palatul imperial avea gémuri de hârtie. De câteva luni s'a inceput o adevêrată revoluțiune pe acest teren. Se introduce sticla de gém chiar și in imperiul chinez, unde inainte aveau oróre de gémurile ferestrelor.

O biserică de fer. O biserică de fer in stilul gotic s'a construit de o societate belgiană pe insula Manila. Insulele Filipene sânt adesea espuse cutremurelor de pământ și mai tóte bisericile ce erau construite din cărămidă, furê dărămate in mii de bucăți. O idee nemerită veni cuiva in minte: de a se construi o biserică de fer și care să resiste la cele mai puternice cutremure. Ea e lungă de 54 metri, lată de 22 și inaltă de 20. Ea cântăreșce 1.600.000 kilograme și are și doue turnuri inalte fiecare de 50 metri.

Poșta redacțiunei.

Spune-mi . . . Trei strofe, dar in care nu este o singură idee

ȕiva când se iveșce și »Lucéfêr drăgălaș« sânt niște naivități, cari ar stêrni suris in publicul cetitor

Voila. Ne pare reu, că nu o putem întrebuiță; i lipseșce cu deseversire ritmul.

Doze steluțe. Astfel de încercări pot să fie cetite in cercuri de studenți gimnasiali, dar nu se pot publică in o fôie pentru publicitate.

Călindarul șeptemănei.

ȕia sept.	Călindarul vechiu	Calind. nou	Sórele
Dumin. după inălț.	Cruci Ev. dela Ioan c. 8 gl. 8, a inv. 6		[res.] ap.
Duminecă	16 Cnv Eufemia	28 Wenceslaw	546 534
Luni	17 Mart Sofia	29 Arch. Michail	547 542
Marți	18 Cuv. Eumeniu	30 Ieronim	548 540
Mercuri	19 Mart. Trofim	1 Oct. Remigius	551 538
Joi	20 Mart. Eustatiu	2 Otto	552 536
Vineri	21 Apost. Codrat	3 Ilariu	553 534
Sâmbătă	22 S. Mart. Foca	4 Francisc	555 531

Proprietar, redactor respundător și editor: **IOSIF VULCAN.**

Cu tipariul lui Iosif Lang in Oradea-mare.